

*hokimligi
maktabgacha va maktab ta'lifi
boshqarmasi*

*maktabgacha va
maktab ta'lifi bo'limi tasarrufidagi
—umumiy o'rta ta'lim maktabi
jismoniy tarbiya fani o'qituvchisi
ning
20__-20__-o'quv yili uchun
“BASKETBOL” NOMLI*

**TO'GARAK
HUJJATLARI**

To‘garak a‘zolari haqida ma’lumot

Nº	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfı	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

“

”To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari

To‘garak rahbari_

MMIBDO‘

**20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “Basketbol” to‘garagining
ISH REJASI**

Nº	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Harakat texnikasi haqida tushuncha	1		
2.	Holatlar va harakatlanishlar texnikasi	1		
3.	Ikki qo‘lda ko‘krakdan to‘p uzatish	1		
4.	Harakatlanish texnikasi va sakrash	1		
5.	To‘xtashlar	1		
6.	Sakrashlar	1		
7.	To‘pni ilish texnikasi	1		
8.	To‘pni bir qo‘l bilan va dumalab kelayotgan to‘pni ilish	1		
9.	To‘p uzatish	1		
10.	To‘p olib yurish	1		
11.	To‘pni urib harakatlanish	1		
12.	To‘pni baland va past sapchitib urib harakatlanish	1		
13.	Ikkita to‘p bilan to‘p olib yurish	1		
14.	Himoyachiga qarshi o‘ynashda ikkita to‘p olib yurish	1		
15.	Butun maydonda to‘p olib yurish texnikasi	1		
16.	To‘p bilan harakatlanish	1		
17.	Savatga to‘pni tashlash	1		
18.	Uzoq oraliqdan to‘p tashlash	1		
19.	Sakrab to‘p tashlash	1		
20.	Holat va harakatlanishlar texnikasi	1		
21.	Qarama-qarshi harakatlar va to‘p egallash usullari texnikasi	1		
22.	Hujum qilayotgan raqib to‘pini olib qo‘yish usuli	1		
23.	O‘yin taktikasi va uning tasnifi	1		
24.	Kombinasiya	1		
25.	Hujum taktikasi	1		
26.	To‘sinq	1		
27.	“Juftlik” usuli	1		
28.	Jamoali harakatlar	1		
29.	Harakatlanishda to‘p tashlashlar	1		
30.	Tezkor “yorib” o‘tish. Barvaqt va Pozitsion hujum	1		
31.	Himoya taktikasi	1		
32.	Markaziy o‘yinchiga qarshi himoyalanish	1		
33.	Guruhli himoya harakatlari	1		
34.	Himoyada jamoa harakatlari	1		

Sana: " " 20__-yil. Sinflar: _____. To'garak rahbari: _____

Mashg'ulotning mavzu: Harakat texnikasi haqida tushuncha

Mashg'ulotning jichozi: Xushtak, basketbol to'pi va mavzuga oid ko'rgazmalar.

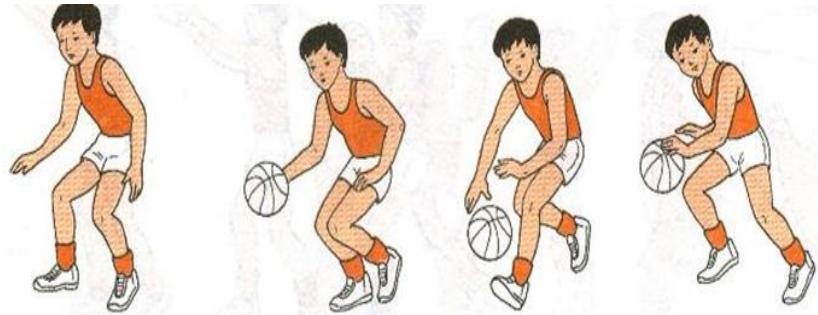
Mashg'ulotning maqsadi:

- Basketbol elementlarini texnik va taktikasini mustahkamlash.
- O'quvchilarda jismoniy sifatlardan chaqqonlik, epchillik va egiluvchanlikni rivojlantirish.
- O'quvchilarga basketbol haqida tushuncha berish, jismonan chiniqtirish, sog'ligini mustahkamlash.
- Tezkorlik, chaqqonlik, chidamlilik, kuchlilik, egiluvchanlik sifatlarini oshirish.
- O'quvchlarni to'garakka va sportga bo'lgan qiziqishini oshirish.
- O'quvchilarni har tamonlama yetuk barkamol inson qilib tarbiyalash.

Tashkiliy qism: Sport formasini ko'zdan kechirish, salomlashish, davomatni aniqlash, tozalikni nazorati.

Tayyorlov qismi:

- Yangi mavzu bilan tanishtirish
- Turgan joyda burilishlar
- U.R.M. bajarish.
- Saf mashqlari
- O'ng, chap yon tomonlama yugurish
- Tizzalarni baland ko'tarib yugurish
- Chap, o'ng oyoqlarda sakrash
- Yurish va yugurishga o'tish
- Nafas rostlovchi mashqlar

Asosiy qismi:

Harakat texnikasi morfofiinksional biomexanink va aerodinamik qonuniyatlar asosida ijro etiladi. Harakat texnikasining morfoteknikasini asosiy bu muayyan tana uzunligi, vazn va qaddi-qomatga ega sportchining (basketbolchining) aniq maqsadga qaratilgan harakat koordinasiyasini markaziy nerv tizimsi va analizatorlar tomonidan boshqarilishini angalatadi.

Texnikaning biomexanik asosi - bu harakatni bajarishda tana va tana qismlarining og'irlilik markazlarini o'zaro muvofiqlashgan holda shu harakat aniqligini ta'minlashga qaratildi.

Texnikaning aerodinamik asosi - bu muayyan maqsadga qaratilgan harakatni bajarishda tana va tana qismlarini faol bukilib yozilib inersion kuchni yaratish va undan foydalanishini anglatadi.

Sport amaliyotida ymodel" (yoki etalon) texnika, ratsional (maqbul) texnika va individuall (shaxsiy) texnika tushunchalari mavjud bo'lib, ular quyidagilarni anglatadi: - "model" texnika – bu muayyan harakat (usul) texnikasiga o'rgatishda ayni kunda eng samarali na'munaviy (andoza, model) texnikaga mo'ljal qilish zarurligini anglatadi (lekin undan nusxa ko'chirish tavsiya etilmaydi);

- ratsional texnika - bu ko'pchilik uchun maqbul bo'lgan, aksariyat sportchilar tomonidan o'zlashtirilgan texnika (o'rgatishda undan asosiy namuna sifatida foydalilanadi); - individuall texnikasi bu har bir sportchini (basketbolchini) o'zining shaxsiy harakat qobiliyatlariga (imkoniyatlariga) qarab "model" va "ratsional" texnika nusxasi doirasida o'zlashtiradigan individuall texnikani anglatadi.

Sport texnikasiga o'rgatish amaliyotida shug'ullanuvchilarga individuall texnikani erkin o'zlashtirish vaziyati tug'diriladi. Bunday yondashuv bola organizmida chuqur joylashgan nasliy harakat qobiliyatlarini "ochilishiga" olib keladi, yangi harakat usullarini ixtiro qilinishiga imkon yaratiladi. "Texnika" atamasi sport amaliyotida harakat ko'nikmalari, ularni ijro etish usullari ichki (funksional organlar) va tashqi (qo'l, oyoq, tana, ko'z va h.k) ijrochi organlarning muayyan maqsad sari o'zaro muvofiqlashgan (koordinasiya) tartibda bajariladigan harakat mazmunini anglatadi.

Boz ustiga, murabbiy har doim shuni yodda tutishi kerakki, u o'yinchilariga bajarish uchun berayotgan har bir hujum va himoyalanish mashqlari, birinchi qavatda, oyoqlarni ishini takomillashtirishga mo'ljallangan mashqlardir. Ushbu bobda hujumda basketbolchi oyoqlari ishlashining uchta tomoni*ko'rib chiqiladi: sakrab turib to'xtash, burilishlar, bo'sh joyga tez chiqish yoki harakat suratini o'zgartirish, harakat yo'nalishini o'zgartirish.

Yakuniy qismi:

O'quvchilarni rag'batlantirish, mashg'ulotni yakunlash: O'quvchilarni saflab yengil yogurtirish, nafas rostlash mashqlarini bajartirish, o'quvchilarning yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag'batlantirish.

Maktab MMIBDO' _____ sana _____ 20__ yil

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: . To 'garak rahbari: _____

Mashg'ulotning mavzu: Holatlar va harakatlanishlar texnikasi

Mashg'ulotning jahozi: Xushtak, basketbol to'pi va mavzuga oid ko'rgazmalar.

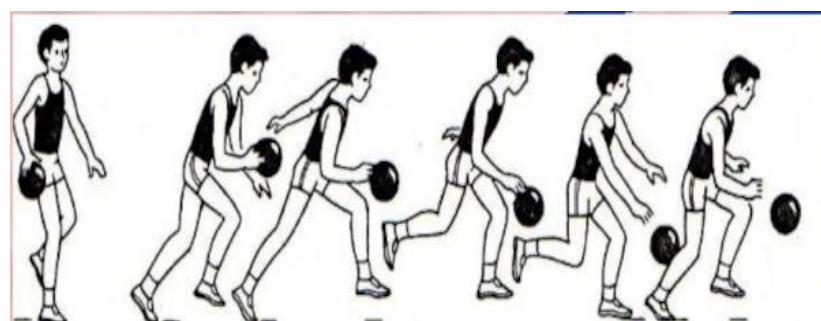
Mashg'ulotning maqsadi:

- Basketbol elementlarini texnik va taktikasini mustahkamlash.
- O'quvchilarda jismoniy sifatlardan chaqqonlik, epchillik va egiluvchanlikni rivojlantirish.
- O'quvchilarga basketbol haqida tushuncha berish, jismonan chiniqtirish, sog'ligini mustahkamlash.
- Tezkorlik, chaqqonlik, chidamlilik, kuchlilik, egiluvchanlik sifatlarini oshirish.
- O'quvchlarni to'garakka va sportga bo'lgan qiziqishini oshirish.
- O'quvchilarni har tamonlama yetuk barkamol inson qilib tarbiyalash.

Tashkiliy qism: Sport formasini ko'zdan kechirish, salomlashish, davomatni aniqlash, tozalikni nazorati.

Tayyorlov qismi:

- Yangi mavzu bilan tanishtirish
- Turgan joyda burlishlar
- U.R.M. bajarish.
- Saf mashqlari
- O'ng, chap yon tomonlama yugurish
- Tizzalarni baland ko'tarib yugurish
- Chap, o'ng oyoqlarda sakrash
- Yurish va yugurishga o'tish
- Nafas rostlovchi mashqlar

Asosiy qismi:

Holatlar texnikasi. Basketbolga xos holatlar - bu o'yinchining savatini ishg'ol qilish bilan bog'liq bo'lgan harakatni tezkor va samarali ijro etishni ta'minlashga qaratilgan dastlabki holatlardir (7-

rasm - a, b, v): a - jangovor tayyorlik holati; b - to'pni egallagan o'yinchi holati; v - raqibni yengib o'tishga va savatni ishg'ol qilishga hozirlangan o'yinchi holati. Ushbu holatlarni texnik jihatdan to'g'ri qabul qilish muvozanatini saqlash va zudlik bilan to'psiz yoki to'p bilan harakatlanishi

imkoniyatini yaratadi. Jangovor tayyorgarlik holatida basketbolchi oyoqlarini yelka kengligida parallel yoki (yoki chap) oyog'ini biroz oldinga qo'yib joylashtiradi. Tizzalar qisman ($150-155^{\circ}$) burligan bo'ladi, tana vazni ikki oyoqqa barobar taqsimlanadi, gavda xiyol oldinga egiladi, nazar oldinga qaratilgan bo'ladi, o'yinchi turg'un holatni qabul qiladi, qo'llar yarim bukilgan, ko'krak balandligida joylashadi. To'p uzatishlar savatni misol qilish bilan yakunlanadigan barcha kombinatsiyalarning asosi hisoblanadi. o'z ahamiyatiga ko'ra ular faqat to'p tashlashlanfkn keyingi o'rinda turadi. Biroq aksariyat o'yinchilar to'p uzatishlardan ko'ra to'p tashlashlarni takomillashtirishga ko'proq vaqt sarf qiladilar. Shuning uchun mashg'ulotlar davomida murabbiy to'p uzatishlarga e'tiborini qaratgan holda mashg'ulotni muvozanatlashi lozim. **O'yinchi uchun asosiy tamoyillar**

- sherikni his etish
- periferik ko'rish
- odindan qaytish
- hisob-kitob

I. Sherikni his etish mohirlik bilan to'pni uzatayotgan o'yinchi maydondagi har bir sheringining pozisiyalarini hamda jismoniy va psixik qobiliyatlarini doimo his qilib turishi kerak.

II. periferik ko'rish. To'p uzatayotgan o'yinchining har doim ham bir xil potensial to'p qabul qiluvchi o'yinchiga va har bir himoyachiga to'g'ri qarab turishi iloji, hatto hojati yo'qligi sababli u periferik ko'rish qibiliyatini shu darajada rivojlantirishi kerakki o'z oldida 180 gradus atrofida sodir bo'layotgan barcha hodisalarini ko'ra olishi lozim.

III. Oldindan qaytish yaxshi o'yinchi hatto to'pni qabul qilib olgunga qadar o'yinni rivojlantirishning eng yaxshi variantlarini oldindan his qilishi mumkin.

IV. Hisob-kitob. Bu persentiv sifat ya'ni sezgi orqali idrok etish bo'lib, uning kerak yoki yo'qligini qachon yuqorida havolatib to'p uzatish poldan sapchitib yoki to'g'ridan to'p uzatish lozimligini to'pni qabul qilib oluvchi o'yinchi hujum uchun qulay vaziyatda turgan yoki turmaganligini, kimga noqulay vaziyatga to'p uzatib bo'lmasligini raqiblardan qaysi biri himoyada kuchliroq o'ynayotganligini aniqlashga imkon beradi.

Yakuniy qismi:

O'quvchilarni rag'batlantirish, mashg'ulotni yakunlash: O'quvchilarni saflab yengil yogurtirish, nafas rostlash mashqlarini bajartirish, o'quvchilarning yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag'batlantirish.

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: . To 'garak rahbari: _____

Mashg'ulotning mavzu: Ikki qo'lida ko'krakdan to'p uzatish

Mashg'ulotning jihozi: Xushtak, basketbol to'pi va mavzuga oid ko'rgazmalar.

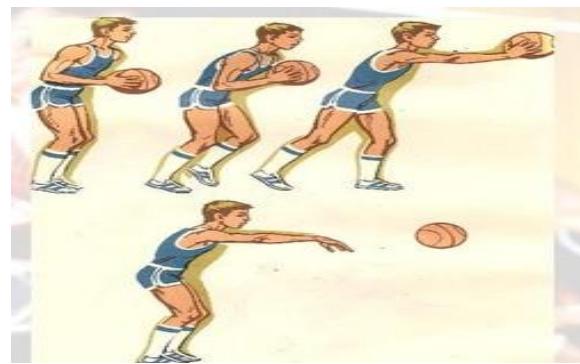
Mashg'ulotning maqsadi:

- Basketbol elementlarini texnik va taktikasini mustahkamlash.
- O'quvchilarda jismoniy sifatlardan chaqqonlik, epchillik va egiluvchanlikni rivojlantirish.
- O'quvchilarga basketbol haqida tushuncha berish, jismonan chiniqtirish, sog'ligini mustahkamlash.
- Tezkorlik, chaqqonlik, chidamlilik, kuchlilik, egiluvchanlik sifatlarini oshirish.
- O'quvchlarni to'garakka va sportga bo'lgan qiziqishini oshirish.
- O'quvchilarni har tamonlama yetuk barkamol inson qilib tarbiyalash.

Tashkiliy qism: Sport formasini ko'zdan kechirish, salomlashish, davomatni aniqlash, tozalikni nazorati.

Tayyorlov qismi:

- Yangi mavzu bilan tanishtirish
- Turgan joyda burilishlar
- U.R.M. bajarish.
- Saf mashqlari
- O'ng, chap yon tomonlama yugurish
- Chap, o'ng oyoqlarda sakrash
- Yurish va yugurishga o'tish
- Nafas rostlovchi mashqlar

Asosiy qismi:

Raqibning to'liq ta'qib qilish - yo'q bo'lgan vaziyatlarda yaqin yoki o'rta masofadan turib sheringiga tez va aniq to'p yo'naltirishga imkon beruvchi asosiy usuldir. Tayyorlov darajasi: to'p qo'l panjalarining yuqorida oldinga va pastga keyin tana bo'yab yuqoriga ilmoqsimon harakat bilan ko'krakka olib kelinadi, qo'l panjalari o'zi tomonqa (maksimal yoziladi): «olinadi» tana og'irligi tizzadan bukilgan va oldinda turgan oyoqqa ko'chiriladi; orqada turgan oyoq kaftning oldingi qismida tayanchni saqlab qolgan holda tekislanadi tana vertical holatda ushlab turiladi.

Asosiy faza: oldinda turgan oyoqni tekislash bilan bir vaqtida qo'lning yelka va tirsak bo'g'imlaridan maydonga nisbatan parallel holda izchil yozuvchi harakatlari boshlanadi tana esa yuqorigaoldinga uzatiladi; oxirgi bo'lib qo'l panjalari ishga tushadi. Ular to'pni bosh barmoq orqali kerakli yo'nalishda unga teskari aylanma harakat bergen holda itarib yuboradilar («siqib otadilar») tana og'irligi oldinda turgan oyoqqa ko'chiriladi. Yakunlovchi faza to'p qo'lidan chiqib ketayotgan vaqtida qo'l panjalari bilak bo'gimidan to'liq bukilgan va shunday biriktirilgan bo'ladi, bosh barmoq pastga tushirgan kaftning ichki tomonlari bir-biriga qaratilgan tekislangan qo'llar bo'shashtirilgan holda turadi. Keyin o'yinchini biroz bukilgan oyoqlarda tayyor holatga keladi, tana o'girligi oyoq kaftlarining oldingi qismiga taqsimlanadi.

Ikki qo'lida pastdan to'p uzatish tuzulishi va maqsadiga ko'ra bir qo'lida to'p uzatish mashqidan farq qilmaydi. Farqi shundaki to'p orqaga olinadi va doimo ikki qo'l bilan nazorat qilinadi, o'rta va jumjiloqning kuchi bilan qo'l panjalaridan to'pni kuchli «siqish» orqali to'pga kerakli yo'nalishda kuchlanish beriladi. Yakunlovchi lahzada qo'l kaftlari oldinga yuqoriga o'girilgan bo'madi.

Ta'kidlab o'tilganidek keskin raqobat o'yinda shunday vaziyatlar yuzaga keladud, faqat yashirincha to'p uzatishlar evaziga to'pni sheringiga yetkazib berishi mumkin bo'ladi. Zamonaviy basketbolda qo'l ostidan yelka ustidan va orqadan oshirib yashirincha to'p uzatishlar tez-tez yo'llaniladi, ular faqat bir qo'lida maksimal tez va raqib uchun kutilmganda bajariladi. Hujumchi to'p uzatishning tayyorlov darajasi vaqtini minimumgacha qisqartirishiga va harakatlар amplitudasini kamaytirishga harakat qiladi. To'p uzatayotgan o'yinchini faqat periferik ko'rishi hisobiga sheringini ko'radi va tayyorlanayotgan to'p uzatishning asl yo'nalishini oxirgi pallagacha yashiradi. Tayyorlov fazasida qo'llarni bukish hisobiga to'p yelkaga (boshga) yaqinlashtiriladi.

Yakuniy qismi:

O'quvchilarni rag'batlantirish, mashg'ulotni yakunlash: O'quvchilarni saflab yengil yogurtirish, nafas rostlash mashqlarini bajartirish, o'quvchilarning yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag'batlantirish.

veb-saytimiz: Zokirjon.com
Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi

40 listdan iborat 34 soatli “Basketbol” to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Narxi: 20 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

**UZCARD *880*9860230104973329*summa#
Plastik egasi Nabihev Zokirjon**

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To‘liq holda olganingizdan so‘ng:
Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng
yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga
joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**